

ZAKON

O UTVRĐIVANJU FINANSIJSKE PODRŠKE PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ZA ODRŽAVANJE LIKVIDNOSTI I OBRтна SREDSTVA U OTEŽANIM EKONOMSKIM USLOVIMA USLED PANDEMIJE COVID-19 IZAZVANE VIRUSOM SARS-COV-2

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom se, u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog i privrednog sistema Republike Srbije u uslovima potencijalnih rizika zbog opasnosti od širenja zarazne bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2, uređuje dodela kreditnih sredstava privrednim subjektima koji su Fondu za razvoj Republike Srbije (u daljem tekstu: Fond), podneli zahteve za kredit do 10. decembra 2020. godine u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Programa finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 („Službeni glasnik RS”, br. 54/20, 57/20 i 65/20 - dr. zakon, u daljem tekstu: Uredba), korisnici i namena sredstava, uslovi korišćenja sredstava, finansijski okvir i način realizacije i praćenje realizacije finansijske podrške privrednim subjektima.

II. KORISNICI I NAMENA SREDSTAVA

Član 2.

Pravo na korišćenje sredstava na osnovu ovog zakona imaju preduzetnici, zadruge, mikro, mali i srednji privredni subjekti koji su u većinskom privatnom ili zadružnom vlasništvu i koji obavljaju proizvodnu, uslužnu, trgovinsku i poljoprivrednu delatnost, koji su Fondu podneli zahteve za kredit do 10. decembra 2020. godine u skladu sa Uredbom, a o kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona nije odlučeno.

Sredstva se mogu koristiti za nabavku obrtnih sredstava i održavanje tekuće likvidnosti privrednih subjekata u cilju redovnog izmirivanja obaveza prema poslovnim partnerima, zaposlenima i državi.

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- 1) organizovanje igara na sreću, lutrije i sl. delatnosti;
- 2) promet nafte i naftnih derivata;
- 3) proizvodnju i promet proizvoda ili za aktivnosti, koje su u skladu sa propisima Republike Srbije, međunarodnim sporazumima koji se primenjuju u Republici Srbiji ili pravilima Evropske investicione banke (u daljem tekstu: EIB), zabranjene.

III. USLOVI KORIŠĆENJA SREDSTAVA

Član 3.

Uslov koji mora da ispuni podnosilac zahteva za kredit je da nije u teškoćama, odnosno da nad njim nije pokrenut stečajni postupak, da se nad njim ne sprovodi postupak za unapred pripremljeni plan reorganizacije (u daljem tekstu: UPPR) ili da na snazi nisu mere iz UPPR, da se nad njim ne sprovodi plan

reorganizacije ili da na snazi nisu mere iz plana reorganizacije, finansijsko restrukturiranje ili postupak likvidacije.

Po zahtevima podnetim u 2020. godini, kredit se može odobriti i ako je u zvaničnim finansijskim izveštajima privrednog subjekta (za 2018. ili 2019. godinu), iskazan neto gubitak, ali je ostvaren poslovni dobitak. Ovaj uslov ne primenjuje se na preduzetnike koji nemaju obavezu podnošenja finansijskih izveštaja.

Član 4.

Kreditni za održavanje tekuće likvidnosti i nabavku obrtnih sredstava, odobravaju se pod sledećim uslovima:

- 1) rok otplate je do 48 meseci koji uključuje grejs period do 18 meseci - ukupno trajanje kredita je do 18 meseci grejs perioda i do 30 meseci otplate;
- 2) kamatna stopa je 1% na godišnjem nivou;
- 3) krediti se odobravaju i vraćaju u dinarima;
- 4) minimalni iznos kredita za jednog korisnika kredita za privredna društva je 1.000.000,00 dinara, a za preduzetnike, zadruge i privredne subjekte registrovane u odgovarajućem registru 200.000,00 dinara;
- 5) maksimalan iznos kredita za jednog korisnika kredita može biti:
 - (1) za preduzetnike i mikro pravna lica do 10.000.000,00 dinara,
 - (2) za mala pravna lica do 60.000.000,00 dinara,
 - (3) za srednja pravna lica do 100.000.000,00 dinara;
- 6) otplata kredita vršiće se u mesečnim anuitetima;
- 7) u grejs periodu kamata se obračunava i pripisuje glavnom dugu;
- 8) najviši iznos odobrenog kredita može biti do 50% ostvarenih poslovnih prihoda po predatom finansijskom izveštaju iz 2019. godine;
- 9) instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita su:
 - (1) menica i menično ovlašćenje jemca/pristupioca dugu (ukoliko postoji jemstvo/pristupanje dugu drugog privrednog subjekta) i/ili
 - (2) hipoteka na nepokretnostima čija je tržišna vrednost 1:1 u odnosu na visinu odobrenog kredita i/ili
 - (3) zaloga na opremi/pokretnim stvarima čija je tržišna vrednost 1:1 u odnosu na visinu odobrenog kredita i/ili
 - (4) menica i menično ovlašćenje osnivača/akcionara dužnika.

Menica i menično ovlašćenje dužnika se obavezno dostavljaju uz jedno od sredstava obezbeđenja navedenih u stavu 1. tačka 9) podtač. (1) - (4) ovog člana.

U zavisnosti od iznosa kredita, korisnici kredita dostavljaju sledeća sredstva obezbeđenja:

- 1) do iznosa od 1.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita i lične menice osnivača sa većinskim kapitalom;
- 2) do iznosa od 2.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita, lične menice osnivača sa većinskim kapitalom i jemstvo fizičkog lica koje je zaposleno na neodređeno vreme kod podnosioca zahteva za kredit ili drugog privrednog subjekta;

3) do iznosa od 10.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita, lične menice osnivača sa većinskim kapitalom i jemstvo povezanog pravnog lica;

4) do iznosa od 25.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita, lične menice osnivača sa većinskim kapitalom i jemstvo bonitetnog privrednog subjekta koji nije povezano pravno lice sa korisnikom kredita;

5) za iznos veći od 25.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita, zaloga na opremi u svojini korisnika kredita ili zalagodavca i/ili hipoteka prvog reda.

Član 5.

Na privredne subjekte čija je pretežna delatnost iz oblasti turizma, ugostiteljstva i putničkog saobraćaja prilikom odobravanja kredita primenjuju se sledeći posebni uslovi korišćenja kredita, i to:

1) rok otplate je do pet godina koji uključuje grejs period do dve godine - ukupno trajanje kredita je do 24 meseca grejs perioda i do 36 meseci otplate;

2) kamatna stopa je 1% na godišnjem nivou;

3) krediti se odobravaju i vraćaju u dinarima;

4) minimalni iznos kredita za jednog korisnika kredita za privredna društva je 1.000.000,00 dinara, a za preduzetnike, zadruge i privredne subjekte registrovane u odgovarajućem registru 200.000,00 dinara;

5) maksimalan iznos kredita za jednog korisnika kredita može biti:

(1) za preduzetnike i mikro pravna lica do 10.000.000,00 dinara,

(2) za mala pravna lica do 70.000.000,00 dinara,

(3) za srednja pravna lica do 110.000.000,00 dinara;

6) najviši iznos odobrenog kredita može biti do 80% ostvarenih poslovnih prihoda po predatom finansijskom izveštaju iz 2019. godine;

7) otplata kredita vršiće se u mesečnim anuitetima;

8) u grejs periodu kamata se obračunava i pripisuje glavnom dugu;

9) u zavisnosti od iznosa kredita, korisnici kredita dostavljaju sledeća sredstva obezbeđenja:

(1) do iznosa od 5.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita i jemstvo jednog ili više osnivača ili jemstvo fizičkog lica koje je zaposleno na neodređeno vreme kod podnosioca zahteva za kredit ili drugog privrednog subjekta,

(2) do iznosa od 20.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita, jemstvo jednog ili više osnivača i jemstvo povezanog pravnog lica ili jemstvo bonitetnog privrednog subjekta koji nije povezano pravno lice sa korisnikom kredita,

(3) do iznosa od 70.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita, jemstvo jednog ili više osnivača i jemstvo bonitetnog privrednog subjekta koji nije povezano pravno lice sa korisnikom kredita,

(4) za iznos veći od 70.000.000,00 dinara, sredstva obezbeđenja su menice korisnika kredita, zaloga na opremi, robi i/ili vozilima u svojini korisnika kredita ili zalagodavca i/ili hipoteka prvog reda.

Delatnosti iz oblasti turizma, ugostiteljstva i putničkog saobraćaja koje se kreditiraju pod uslovima navedenim u stavu 1. ovog člana su:

ŠIFRA	NAZIV DELATNOSTI
5010	Pomorski i priobalni prevoz putnika
5040	Prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima
5510	Hoteli i sličan smeštaj
5222	Uslužne delatnosti u vodenom saobraćaju
5229	Ostale prateće delatnosti u saobraćaju
5520	Odmarališta i slični objekti za kraći boravak
5530	Delatnost kampova, auto-kampova i kampova za turističke prikolice
5590	Ostali smeštaj
5610	Delatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekta
5621	Ketering
5629	Ostale usluge pripremanja i posluživanja hrane
5630	Usluge pripremanja i posluživanja pića
7311	Delatnost reklamnih agencija
7711	Iznajmljivanje i lizing automobila i lakih motornih vozila
7911	Delatnost putničkih agencija
7912	Delatnost tur-operatora
7990	Ostale usluge rezervacije i delatnosti povezane s njima
8230	Organizovanje sastanaka i sajmova
8710	Delatnosti smeštajnih ustanova s medicinskom negom
9002	Druge umetničke delatnosti u okviru izvođačke umetnosti
9103	Zaštita i održavanje nepokretnih kulturnih dobara, kulturno-istorijskih lokacija, zgrada i sličnih turističkih spomenika
4931	Gradski i prigradski kopneni prevoz putnika
4939	Ostali prevoz putnika u kopnenom saobraćaju
5221	Uslužne delatnosti u kopnenom saobraćaju

Povoljniji uslovi za kredit propisani ovim članom za šifru delatnosti 5221 – uslužne delatnosti u kopnenom saobraćaju obezbeđuju se za privredna društva koja poseduju licencu za pružanje staničnih usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuje prevoz putnika u drumskom saobraćaju.

Član 6.

Za klijente iz portfolija Fonda koji već imaju uspostavljena realna/odgovarajuća sredstva obezbeđenja, krediti se odobravaju uz sredstvo obezbeđenja višeg reda.

Nepokretnosti, odnosno oprema koje služe kao obezbeđenje kredita u skladu sa ovim zakonom ne moraju biti osigurane i polisa ne mora biti vinkulirana u korist Fonda. Zaloga na opremi, robi i/ili vozilima ili hipoteka mogu biti obezbeđenje i za iznose kredita manje od 25.000.000,00 dinara, odnosno manje od 70.000.000,00 dinara za privredne subjekte čija je pretežna delatnost iz oblasti turizma, ugostiteljstva i putničkog saobraćaja.

Ukoliko su osnivači privrednog subjekta lica koja su strani državljani ili privredna društva registrovana u inostranstvu ne dostavljaju se lične menice osnivača.

Privredni subjekti koji se opredele za korišćenje sredstava po ovom zakonu, ne mogu isplaćivati dividende do kraja 2021. godine (moguća je isplata u akcijama).

Korisnicima kredita kojima je kredit odobren u 2020. godini, osim korisnika čija je pretežna delatnost iz oblasti turizma, ugostiteljstva i putničkog saobraćaja, rok otplate kredita može da se produži za 12 meseci, u okviru koga se i grejs period i period otplate produžavaju za šest meseci bez zaključivanja posebnog aneksa ugovora i pratećih dokumenata.

Fond je dužan da korisnicima kredita iz stava 5. ovog člana ponudi produženje roka otplate i grejs perioda u skladu sa stavom 5. ovog člana i da obaveštenje o tome objavi na svojoj internet prezentaciji, čime se smatra da su svi korisnici kredita obavešteni i da im je ponuđeno produženje roka otplate i grejs perioda.

Ako korisnik kredita u roku od 30 dana od dana objavljivanja obaveštenja ne odbije ponudu, smatra se da je tu ponudu prihvatio, u kom slučaju će Fond sačiniti novi plan otplate kredita koji dostavlja korisniku kredita putem elektronske ili redovne pošte.

IV. FINANSIJSKI OKVIR

Član 7.

Sredstva za sprovođenje ovog zakona biće obezbeđena iz kreditne linije EIB, u iznosu od najmanje 12.000.000.000,00 dinara. Zahtevi za kredit finansirani iz ovih sredstava treba da budu usklađeni sa pravilima EIB. Ukoliko zahtevi za kredit nisu u skladu sa pravilima EIB, isti mogu da budu finansirani iz drugih sredstava opredeljenih za realizaciju ovog zakona pod uslovom da nisu zabranjeni po nekom drugom osnovu.

Pored kreditne linije EIB za sprovođenje ovog zakona koristiće se i sredstva Fonda, sredstva opredeljena Uredbom koja nisu plasirana, kao i sredstva iz Programa o rasporedu i korišćenju sredstava za kreditnu podršku preduzećima od strateškog značaja za Republiku Srbiju i ostalim preduzećima u postupku privatizacije preko Fonda za razvoj Republike Srbije za 2021. godinu, odnosno sredstava koja se nalaze na posebnom podračunu kod Fonda, a predstavljaju vraćena sredstva po osnovu odobrenih kredita po programima Vlade za subvencije privredi, odnosno kreditnu podršku privredi.

V. NAČIN REALIZACIJE

Član 8.

Ministarstvo privrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), potpišaće sa Fondom ugovor o komisiju koji se odnosi na sprovođenje ovog zakona, kojim će na Fond biti preneti obaveza obrade zahteva privrednih subjekata za kredit koji su, u skladu sa Uredbom, primljeni kod Fonda do 10. decembra 2020. godine, obaveza zaključivanja ugovora o kreditu sa privrednim subjektima, kao i kontrola namenskog korišćenja kreditnih sredstava.

Ministarstvo će, po zaključenju ugovora sa Fondom, a u skladu sa prenosom sredstava kredita od strane EIB, sukcesivno prenositi sredstva za sprovođenje ovog zakona Fondu.

Tehničku podršku u sprovođenju ovog zakona pružaće Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije a.d. Užice (u daljem tekstu: AOFI), na osnovu ugovora o saradnji koji će Fond zaključiti sa AOFI.

Upravni odbor Fonda doneće najkasnije do 31. decembra 2021. godine odluke po zahtevima koji su primljeni do 10. decembra 2020. godine, a o kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona nije odlučeno, do visine raspoloživih sredstava predviđenih u skladu sa ovim zakonom.

Po ovom zakonu može se odobriti samo jedan zahtev po privrednom subjektu.

Prilikom dodele sredstava Fond će, u skladu sa izjavom podnosioca zahteva, voditi računa o kumulaciji sredstava u skladu sa pravilima za dodelu državne pomoći predviđenim uredbom kojom se uređuju uslovi i kriterijumi usklađenosti državne pomoći radi otklanjanja ozbiljnih poremećaja u privredi prouzrokovanih epidemijom zarazne bolesti COVID-19.

Upravni odbor Fonda doneće uslove, kriterijume i procedure za odobravanje kredita za nabavku obrtnih sredstava i održavanje tekuće likvidnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje Fond za razvoj Republike Srbije.

VI. PRAĆENJE REALIZACIJE

Član 9.

Nadzor i kontrolu namenskog korišćenja sredstava po odobrenim kreditima i kreditima koji se odobravaju u skladu sa ovim zakonom vrši Fond. U vršenju kontrole, tehničku podršku Fondu pruža AOFI.

Korisnik sredstava dužan je da Fondu i AOFI u svakom trenutku, od podnošenja zahteva do isteka tri godine od zaključenja ugovora, odnosno pet godina od zaključenja ugovora za kredite privrednim subjektima čija je pretežna delatnost iz oblasti turizma, ugostiteljstva i putničkog saobraćaja, omogući kontrolu i uvid u dokumentaciju potrebnu radi odlučivanja o zahtevu za kredit i kontrole namenskog korišćenja kreditnih sredstava.

Fond će, na zahtev Ministarstva, dostavljati periodične izveštaje o sprovođenju i kontroli sprovođenja ovog zakona do isplate poslednjeg kredita.

Fond će godišnje izveštaje o sprovođenju ovog zakona dostaviti Ministarstvu. Ministarstvo će izveštaj radi informisanja dostaviti Vladi.

Fond je dužan da deset godina od dodele kreditnih sredstava po ovom zakonu vodi evidenciju o odobrenim kreditima i da Komisiji za kontrolu državne pomoći, na njen zahtev, dostavi svaki podatak iz evidencije.

Fond će sva sredstva primljena u jednom mesecu po osnovu mesečnih anuiteta otplate kredita po odobrenim kreditima finansiranim sredstvima iz budžeta Republike Srbije i kreditne linije EIB početkom sledećeg meseca, vraćati u budžet Republike Srbije, kao i sva eventualno vraćena sredstva od strane korisnika kredita. Navedeni iznos umanjuje se za eventualne troškove prinudne naplate potraživanja i troškove platnog prometa koji padaju na teret budžeta Republike Srbije.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10.

Na privredne subjekte kojima je kredit odobren u 2020. godini u skladu sa Uredbom primenjuju se odredbe ugovora o kreditu zaključenih sa tim subjektima, odredbe ovog zakona kojima je uređena mogućnost produženja roka otplate kredita, u okviru koga se produžavaju grejs period i period otplate, kao i odredbe ovog zakona koje se odnose na praćenje realizacije.

Na privredne subjekte koji su u skladu sa Uredbom podneli zahteve do 10. decembra 2020. godine, a o kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona nije odlučeno, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Prestanak važenja propisa

Član 11.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o utvrđivanju Programa finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 („Službeni glasnik RS”, br. 54/20, 57/20 i 65/20 - dr. zakon).

Stupanje na snagu

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6 i 7. Ustava Republike Srbije prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, bankarski i devizni sistem, svojinske i obligacione odnose i zaštitu oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Kao i cela svetska privreda i Republika Srbija se suočava sa rizicima i neizvesnostima usled globalne pandemije COVID-19. S obzirom na značajan pad prihoda u prethodnom periodu, uz iste fiksne troškove i produženje rokova naplate potraživanja, likvidnost privrede značajno je ugrožena.

Imajući u vidu evidentnu potrebu za podrškom u očuvanju stabilnosti finansijskog i privrednog sistema i nakon završetka vanrednog stanja u Republici Srbiji, kao i ozakonjenja iste, a kako bi se omogućilo ublažavanje ekonomskih i finansijskih posledica nastalih usled pandemije COVID-19, kao i veliki broj zahteva za kredit podnetih od strane privrednih subjekata do 10. decembra 2020. godine u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Programa finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 („Službeni glasnik RS”, br. 54/20, 57/20 i 65/20 - dr. zakon), a koji nisu mogli biti razmatrani usled nedostatka sredstava, neophodan je nastavak preduzetih mera podrške privredi koje imaju za cilj povećanje likvidnosti privrednih subjekata i njihovu održivost.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uvodnim odredbama Predloga zakona u članu 1. utvrđen je predmet zakona i kojim je predviđeno da u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog i privrednog sistema Republike Srbije u uslovima potencijalnih rizika zbog opasnosti od širenja zarazne bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2, uređuje dodela kreditnih sredstava privrednim subjektima koji su Fondu za razvoj Republike Srbije podneli zahteve za kredit do 10. decembra 2020. godine u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Programa finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 („Službeni glasnik RS”, br. 54/20, 57/20 i 65/20 - dr. zakon), korisnici i namena sredstava, uslovi korišćenja sredstava, finansijski okvir i način realizacije i praćenje realizacije finansijske podrške privrednim subjektima.

U članu 2. Predloga zakona navedeni su korisnici sredstava imajući u vidu činjenicu da korisnici jedino mogu biti privredni subjekti koji ispunjavaju uslove za dodelu sredstava, a koji su zahtev podneli do 10. decembra 2020. godine u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Programa finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 („Službeni glasnik RS”, br. 54/20, 57/20 i 65/20 - dr. zakon).

U čl. 3, 4, 5. i 6. Predloga zakona navedeni su opšti uslovi korišćenja sredstava koje moraju da ispune svi podnosioci zahteva za kredit, odnosno uslovi koje podnosioci zahteva treba da ispune za odobravanje kredita za održavanje tekuće likvidnosti i nabavku obrtnih sredstva, kao i posebni uslovi koje treba da ispune podnosioci zahteva za kredit čija je pretežna delatnost iz oblasti turizma, ugostiteljstva i putničkog saobraćaja.

Članom 7. Predloga zakona precizirana su finansijska sredstva koja će biti obezbeđena i korišćena za realizaciju ovog zakona.

Članom 8. Predloga zakona definisan je način sprovođenja ovog zakona, gde je pored Ministarstva privrede i Fonda za razvoj Republike Srbije, uključena i Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije koja će pružati tehničku podršku Fondu prilikom obrade kreditnih zahteva koje su privredni subjekti podneli do 10. decembra 2020. godine, a o kojima nije odlučivano, kao i način regulisanja međusobnih prava i obaveza.

U članu 9. Predloga zakona definisano je praćenje realizacije u smislu nadzora i kontrole namenskog korišćenja sredstava.

Prelaznim i završnim odredbama čl. 10, 11. i 12. Predloga zakona predviđena je primena propisa kako na privredne subjekte kojima je kredit već odobren, tako i na privredne subjekte po čijim zahtevima će se odlučivati u narednom periodu, prestanak važenja postojeće Uredbe, kao i datum stupanja na snagu zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Određivanje problema koje je potrebno rešiti?

Donošenje ovog zakona doprineće rešavanju pitanja očuvanja likvidnosti privrednih subjekata koja i dalje predstavlja pretnju za opstanak privrednih subjekata, a sve zbog negativnih ekonomskih i finansijskih posledica nastalih usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 kako u Republici Srbiji, tako i u regionu i svetu. U tom smislu, prepoznata je potreba da se nastave preduzete mere podrške privredi, a kojima će se obezbediti održavanje tekuće likvidnosti privrednih subjekata.

Ciljevi koji se postižu njegovim donošenjem?

Pružanjem pomoći privrednim subjektima u uslovima pandemije omogućava se održavanje tekuće likvidnosti i nabavka obrtnih sredstava i na taj način se postiže opstanak i obavljanje delatnosti ugroženih segmenata domaće privrede.

Zašto je donošenje akta najbolje za rešavanje problema?

Donošenjem ovog zakona kojim se pruža podrška za likvidnost privrednih subjekata kao jedna od mera podrške privredi, ublažile bi se ekonomske i finansijske posledice pandemije i istovremeno obezbedila sredstva za privredne subjekte koji su u toku 2020. godine podneli zahtev za kreditiranje kod Fonda u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Programa finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 („Službeni glasnik RS”, br. 54/20, 57/20 i 65/20 - dr. zakon), a koji nisu mogli biti razmatrani zbog nedostatka sredstava. Prema Izveštaju Fonda, odobreno je 2.099 zahteva za kredit, a ostalo je nerešeno 7.036 zahteva.

Na koga će uticati predloženo rešenje?

Predloženo rešenje će globalno uticati na povećanje likvidnosti privrednih subjekata, a neposredno na one privredne subjekte koji su podneli zahteve za kredit Fondu do 10. decembra 2020. godine, ali zbog nedostatka sredstava nisu mogli da budu finansirani. Istovremeno je omogućeno relaksiranje uslova onim privrednim subjektima kojima su sredstva već odobrena, a olakšanje se odnosi na produžetak grejs perioda i perioda otplate kredita.

Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati građanima i privredi posebno malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog zakona neće izazvati troškove građanima i privredi, već će njegovom primenom da se olakša pristup sredstvima preduzetnicima, malim i srednjim preduzećima, preduzećima sa srednjom tržišnom kapitalizacijom i zadrugama i oni će dobijati kreditna sredstva pod povoljnijim uslovima nego kod poslovnih banaka.

Da li pozitivne posledice donošenja Zakona opravdavaju troškove njegove primene?

Primena ove mere u uslovima pandemije pokazala se kao izuzetno efikasan mehanizam za očuvanje poslovanja privrednih subjekata, tako da pozitivne posledice donošenja ovog zakona opravdavaju troškove njegove primene.

Da li zakon podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnoj konkurenciji?

Očuvanjem likvidnosti domaće privrede neposredno se štite i lanci vrednosti, omogućava se nesmetan protok domaćeg kapitala i sprečava kriza solventnosti koja prati krizu likvidnosti. U skladu sa navedenim, umanjuju se i negativni efekti na uslove za stvaranje novih privrednih subjekata i tržišnu konkurenciju koji su izazvani ekonomskim i finansijskim posledicama pandemije.

Da li su zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Prateći nužnost potrebe objedinjenog i sistemskog reagovanja kako bi se očuvao samoodrživ i nesmetan rad privrednih subjekata Republike Srbije čija je delatnost ugrožena ili bitno otežana, nakon širokog i sveobuhvatnog analiziranja u koordinaciji sa svim relevantnim činiocima i subjektima privrede Republike Srbije, konstatovana je nužna potreba da Republika Srbija pomogne domaćoj privredi u održavanju tekuće likvidnosti i nabavci obrtnih sredstava.

Od 10. decembra 2020. godine iskazano je veliko interesovanje privrednih subjekata za obezbeđenje dalje podrške za nabavku obrtnih sredstava i očuvanje likvidnosti jer su kroz primenu ovih mera videli mogućnost sopstvene održivosti u uslovima otežanog poslovanja na globalnom nivou.

Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava?

Kontrola realizacije ovog zakona obezbeđena je kroz kontrolu namenskog korišćenja sredstava od strane Fonda i AOFI-ja, zatim kroz vođenje evidencije o dodeli kreditnih sredstava po ovom zakonu i kroz sistem izveštavanja.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za realizaciju ovog zakona biće obezbeđena kreditna sredstva Evropske investicione banke, sredstva Fonda, sredstva opredeljena Uredbom o utvrđivanju Programa finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 („Službeni glasnik RS”, br. 54/20, 57/20 i 65/20 - dr. zakon) koja nisu plasirana, kao i sredstva iz Programa o rasporedu i korišćenju sredstava za kreditnu podršku preduzećima od strateškog značaja za Republiku Srbiju i ostalim preduzećima u postupku privatizacije preko Fonda za 2021. godinu, odnosno sredstava koja se nalaze na posebnom podračunu kod Fonda, a predstavljaju sredstva vraćena po osnovu odobrenih kredita po programima Vlade za subvencije privredi, odnosno kreditnu podršku privredi.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 149/20 i 40/21) u članu 3. planirano je zaduženje kod Evropske investicione banke za Projekat podrške privredi u iznosu od EUR 200,000,000. Navedeni Finansijski ugovor je usvojen na sednici Vlade 3. juna 2021. godine, a Predlog zakona o potvrđivanju Finansijskog sporazuma je usvojen zajedno sa Predlogom zakona o utvrđivanju finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2. Realizacija projekta podrške privredi u 2021. godini će zavisiti od obezbeđenosti sredstava u budžetu. U 2022. i 2023. godini sredstva će se obezbediti u skladu sa limitima koje Ministarstvo finansija utvrdi Ministarstvu privrede.

VI. RAZLOZI ZA STUPANJE ZAKONA NA SNAGU NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA

Imajući u vidu činjenicu da je nakon 10. decembra 2020. godine postojala izuzetna zainteresovanost privrednih subjekata za obezbeđenje dalje podrške za nabavku obrtnih sredstava i očuvanje likvidnosti, kao i da je u proceduri još 7.036 primljenih, a nerešenih zahteva za kredit, a kako bi se što pre pristupilo donošenju odluka i po ovim zahtevima za obezbeđenje kreditnih sredstava za likvidnost neophodno je da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada

Obrađivač - Ministarstvo privrede

2. Naziv propisa

Predlog zakona o utvrđivanju finansijske podrške privrednim subjektima za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2

Draft Law on Determining Financial support to economic entities for maintaining liquidity and working capital in difficult economic conditions due to COVID-19 pandemic caused by SARS-CoV-2 Virus

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Sporazum ne sadrži odredbu koja se neposredno odnosi na sadržinu ovog zakona.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

/

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije nije predviđeno donošenje ovog zakona.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ne postoje primarni izvori prava Evropske unije koji uređuju ovu materiju.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Ne postoje sekundarni izvori prava Evropske unije koji uređuju ovu materiju.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

Ne postoje ostali izvori prava Evropske unije koji uređuju ovu materiju.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost ovog zakona.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/